

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

Cuvântarea

d-lui Ioan Penția, asesor consistorial și directorul liceului „Traian Doda” din Caransebeș, ținută cu ocazia sărbătoririi prof. St. Velovan la Craiova.

Domnule Profesor Velovan,

Sunt mandatarul Prea Sfinției Sale Domnului Episcop și al Veneratului Consistor eparhial al Caransebeșului la această sărbătoare a muncii și a cinstei. Dacă este adevărat, că Istoria ne prezintă în viața tuturor popoarelor astfel de generații, cărora li-s'a hărăzit de către soarte să vadă cu ochii și să se bucure de rezultatele unor veacuri de continuă muncă și jertfă, apoi desigur generația noastră este o generație teri-ciță, pe care a binecuvântat-o Dumnezeuul neamului cu amândouă mâinile, făcând-o să vadă cu ochii plinirea vremii: Unitatea națională.

Unitatea noastră nu este numai rezultatul unor suferințe milenare, ea este în același timp și sentința definitivă dată de Istorie într'un mare proces al nostru, care proces în trecut ne-a costat mult zbucium și multe lacrimi. Și în zbuciumul acesta secular al nostru, noi Românii de dincolo de munți, am trăit eminentemente printr'un popor de plugari, căci nimeni altul mai bine decât D-Voastră nu știe D-le Profesor Velovan, că clasa noastră conducătoare, aristocrația noastră, ne-a absorbit-o elementul dominant. Ne-au rămas plugarii, cari într'un timp, când în principatele dunărene, cu toată mizeria dominațiunilor streine există totuși o clasă conducătoare și un început de civilizație proprie, trăiau împrăstiați prin satele lor într'o splendidă

insolațiune, păstrându-și obiceiurile, doinele, cântecetele, torcând mai departe firul poveștilor stră-bune și predând din generație în generație te-zaurul scump moștenit din străbuni: conștiința națională. Urgia vremurilor de bejenie a trecut în felul acesta deasupra neamului nostru fără ca să ne zdruncine. Țăranii ne-au scăpat. Din casele lor porniau copii noștri la școală.

Acesta este mediul din care V'ați plămădit și ați răsărit și D-Voastră Domnule Profesor Velovan, acesta este mediul din care ați pornit la școală, printre străini.

Că ce s'a petrecut în sufletul D-Voastră, în care pe lângă moștenirea străbună mai aveți și atmosfera plină de miros de tămâie și de busuioc, de miros de ceaslov din casa părintelui Nicolae și a preotesei Drăghina din Rusca-montană, zic, ce s'o fi petrecut în acest suflet atunci, când Vă făceați școalele secundare la Timișoara, ori când ca stipendiatul fundațiunii Gozsdu urmați cursurile de filosofie la Universitatea din Viena și când adeseori treceați pe la ferestrele Ballplatzului, unde se tăuriau planuri contra noastră, ori mai departe atunci, când protejat de primul episcop al diecezei Caransebeșului, marele Ioan Popasu, Vă năzuiați să smulgeți la Universitatea din Gotha tainele pedagogiei, nu este greu de ghicit. Desigur același fenomen, care s'a petrecut aproape în sufletul fiecărui cărturar de dincolo de munți, anume: o luptă, o luptă surdă între năzuința de a Vă păstra nealterat moștenirea dusă cu D-Voastră din casa dela Rusca-montană și între ceea ce ați primit printre streini. Și din această lupta partea dusă de acasă a eșit biruitoare. Dovadă, că după ce

Scrisoarea M. Sale Regelui

Suveranul și hotărârea dela 4 Ianuarie 1924.

În ședința de Marți, 30 Noembrie, d-nii președinți ai corpurilor legiuitoare au cetit atât la Cameră, cât și la Senat următoarea scrisoare trimisă de M. Sa Regele d-lui președinte al Consiliului de miniștri:

Sânt adânc mișcat de grija și de dragostea ce Mi-se arată din partea tuturor cu privire la sănătatea Mea, dar în acelaș timp, cu adevărată mâhnire văd că unii s'au folosit de această împrejurare pentru a pune în discuție principiile, care alcătuiesc însuși temeiul dinastic al monarhiilor constituționale și care nu îngăduesc ca soarta Coroanei să fie lăsată la voia schimbătoare a nimănu.

Din fericeire, în timpul din urmă simt că puterile îmi revin și cred că cu ajutorul lui Dumnezeu îmi voi putea îndeplini ca și până acum sarcinile către iubita noastră țară și scumpul Meu popor. Iar dovezile date de Mine în împrejurările grele prin care a trecut România, sper că au arătat că știu a lua hotărâri, învingându-Mă pe Mine însumi, fie că era vorba de a jertfi în interesul patriei legături personale, fie că trebuia ca Rege să pun capăt urmărilor nenorocite ale rătăcirilor și șovăirilor unui copil iubit.

Sânt în drept deci să cred că nimeni nu se poate îndoii despre grija statornică de a-Mi îndeplini întreaga datorie până la ultimele Mele clipe, cum se impune unui Rege care ține mai mult la trâncicia operei lui decât la orice îi este scump în viață.

Această operă întemeiată de neuitatul Meu unchiu, primul Rege al României, și pe care Dumnezeu Mi-a hărăzit s'o întăresc și s'o desvolt, voi apăra-o cu hotărâre, căutând ca prin toate măsurile să-i asigur un viitor temeinic spre gloria Dinastiei și consolidarea Statului. Sânt sigur că în această direcție voi fi ajutat de toți bunii români în frunte cu toți sfetnicii credincioși și încercați cari, dela urcarea Mea pe Tron, mi-au dat sprijinul lor necondiționat.

Ei vor ști să strângă toate puterile naționale ca să facă zid în jurul Tronului pentru a impune respectul hotărârilor și actelor Mele, căci le-am hotărât și înfăptuit conform legilor și în-

ați smuls apusului tot ceea ce se putea smulge ca cultură și cunoștințe pe acea vreme, la prima chemare a fericitului episcop Ioan Popasu, V'ați reîntors acasă, între ai Voștri, primind la anul 1877 să fiți profesorul și primul director al Institutului pedagogic din Caransebeș. Că ce ați făcut D-Voastră pentru Institutul pedagogic din Caransebeș și implicit pentru școală românească din Bănat în intervalul de timp dela 1877 până la 1896, sunt lucruri, cari nu se pot aminti în cadrele unei astfel de cuvântări ocazionale. Arhivele Veneratului Consistor de acolo sunt însă o carte deschisă, în care poate privi oricine, pentru a vedea o urașă muncă depusă cu sânguința unei albine zi și noapte. Dar în afară de aceasta diferitele studii publicate de Dv. în revistele vremii, ca Rumänische Revue a regretatului Diaconovich, Zeitschrift für exacte Philosophie, Convorbiri literare, îndrumările date Reuniunii învățătorilor gr. ort. români dela școlile confesionale din dieceza Caransebeșului în calitate de președinte al ei, Instrucțiunile de ordin pedagogic scrise cu privire la metodică diferitelor materii de învățământ, activitatea D-Voastră și îndrumările date Reuniunii române de cântări din Caransebeș, al cărei președinte ați fost, luptele naționale purtate alături de marele general Traian Doda, al cărui sfetnic ați fost, iată un mănunchi de fapte în lumina căroro persoana D-Voastră ne apare astăzi atât de scumpă și atât de dragă și pentru cari fapte am alergat astăzi cu smerenie aici, ca să aduc pe lângă binecuvântarea Prea Sfințitului meu Arhiepiscop, pe lângă omagiul Veneratului Consistor eparhial din Caransebeș și prinosul de recunoștință al tuturor dascălilor români din Bănat, cari au primit lumină din Lumina sufletului D-Voastră și cari considerându-Vă ca o ultimă zală din nesfârșitul lanț de dascăli pe cari noi i-am dat vechiului Regat — se unesc cu mine în cuget, când din adâncul inimii Vă strig: Să trăiți la mulți ani.

tereselor supreme și exclusive ale monarhiei și statului.

Primiți vă rog, scumpul Meu Preș dinte al consiliului, expresiunea sentimentelor mele afectuoase.

București, 28 Noemvrie 1926.

FERDINAND.

Impărăția lui Dumnezeu.

De: Preotul Romulus Novacovicu.

(Continuare)

Să cunoaștem fraților puterea tainei; că prea bunul Părinte, întâmpinând pe fiul cel desfrânat, carele s'a întors dela păcat la casa părintească, îl îmbrățișează, și iarăși îi dăruiește cunoștințele mării sale; și veselie de taină face celor de sus, junghiind vițelul cel hrănit;....

Ca fiul cel destrânat am venit și eu îndurate, carele toată vieța am cheltuit întru înstrăinare; risipit-am bogăția, care mi-ai dat, părinte; primește-mă pe mine, cel ce mă pocăesc, Dumnezeu, și mă miluește.

Risipind bogăția darului celui părintesc, m'am păscut eu ticăloșul împreună cu dobitoacele cele necuvântătoare și potind hrana lor, leșinam de foame, nesăturându-mă. Ci întorcându-mă la Tatăl cel milostiv, strig cu lacrimi;

Primește-mă ca pe un străin, pe mine cel ce cad la iubirea ta de oameni, și mă mântuește.

Supunându-mă cugetelor celor de stricăciune făcătoare, m'am întunecat, și dela tine m'am îndepărtat, îndurate. Pentru aceasta pe mine cel ce cad cu pocăință înaintea Ta, mântuiește-mă. (Dumineca-Fiului celui desfrânat, pag. 14, 15, 21).

Cad înaintea ta și aduc ție ca niște lacrimi graiurile mele. Greșit-am, precum nici păătoasa n'a greșit, și fărădelege am făcut ca altul nimenia făcut; ci te îndură, Stăpâne, spre făptura ta, și iarăși mă chiamă.

Întoarce-te căește-te, despre cele ascunse, zi lui Dumnezeu celui ce toate le știe: Tu și ascunsurile mele, unule Mântuitorule; Tu însuți mă miluește, precum cântă David, după mare mila ta;....

Deschisu-s'au porțile dumnezeieștii pocăințe, să ne apropiem cu grabă, curățindu-ne trupu-

rile, depărtându-ne de mâncări și de pofte, ca niște ascultători ai lui Christos, celui ce a chemat lumea întru împărăția cerească;.....

Inceputul umilinții și al pocăinții este înstreinarea de răuțai și oprirea de pofte. Pentru aceasta să ne sânguim a face tăerea lucrurilor viclene.

Iată mai 'nainte s'a deschis ușa pocăinții, veniți dar iubitorilor de Dumnezeu, să ne sânguim să înțrăm printr'înșă, mai 'nainte până ce o va închide Christos nouă, ca unor nevrednici.

Întrat-a vremea pocăinții, nu pregeta sufletul meu, dă pâne flămânzilor, roagă-te Domnului zi și noapte, și în tot ceasul ca să te mântuiască.

În toată vremea postul este de folos, celor ce-l iubesc și-l fac pe dânsul. Că nici supărările drăcești nu îndrăznesc asupra celui ce postește, ci încă și păzitorii vieții noastre, îngerii mai cu de-adinsul stau pe lângă noi, cei ce ne curățim cu postul.

Prin post să ne sânguim a ne curăți de spurcăciunea păcatelor noastre și prin milostenie și prin iubirea de oameni cătră săraci, a intra în camera mirelui Christos, cel ce ne dă nouă mare milă.

Prea bunule Cuvinte,....., binevoește milostive, ca să trecem cu pace adâncă vremea luminatului post, risipind înșelăciunea păcatului celui amar; dându-ne umilință și lacrimi de tămăduire, și ertare de greșale.....

Strălucitu-ne-au nouă luminate ca niște zori razele pocăinții, adică înainte înțrările înfrânării.

Vreme de pocăință este, grăbește a arăta lui Dumnezeu roduri vrednice de pocăință, suflete al meu.....

Gu bucurie să primim credincioșilor vestirea postului, cea insuflată de Dumnezeu; precum mai'nainte Ninivitenii, și apoi desfrânatele și vameșii, vestirea pocăinții dela Ioan. Prin înfrânare să ne gătim spre împărtășirea stăpâneștii sfintenii celei din Sion; cu lacrimi să ne curățim mai'nainte spre dumnezeiasca spălare, cea prin tr'însul;.....

Vremea cea fericită a postului, care strălucește razele pocăinții a răsărit, să ne apropiem cu grabă, scuturând întunerecul cel prea adânc al lenevirii, toți veselindu-ne.

Postul să-l sfințim cu dragoste; să predicăm oprirea poftelor . . . . .

Postindu-se odinioară Moisi în muntele Sinai, văzător de Dumnezeu s'a făcut, și Ilie pe căruța lui de foc s'a înălțat.

Prin postire a gustat odinioară înțeleptul Isaia din cărbunele acela, când s'a atins cu cleștele de buzele lui.

Postindu-se mai'nainte Daniil împreună cu cei trei tineri, fălcile la lei a sfărâmat și au călcat văpaia cea arzătoare.

Pe Ionă cinstitul post l-a păzit în chit oarecând; să postim dar din inimă, ca să scăpăm de nevoia gheenei.

Ninivitenii cu pocăință fierbinte și cu dragoste au prefăcuturgia lui Dumnezeu; acelora cu poftă toți să urmăm.

Postindu-se mai'nainte Iosif, a scăpat de amestecarea femeiei celei fărădelege, și împărăția a dobândit. Pentru aceasta și noi să stingem cu postul săgețile cele aprinse ale vrăjmașului Veliar.

Cu postul David a căpătat biruință asupra celui de alt neam, și împărăție a aflat. Pentru aceasta și noi prin înfrânare să luăm biruință asupra vrăjmașilor, și întru Domnul să ne încununăm.

Răsărind vremea postului duhovnicește luminează simțirile sufletului, și gonește negura patimilor, pentru aceasta să-l cuprindem din inimă, înălțând pe Christos întru toți vecii.

Postul omoară patimile cele de suflet perzătoare, și desfătările cele omorătoare, și cu adevărat așează pornirile și mișcările inimii.....

Gedeon acela numai cu trei sute de bărbați, cu luminile a biruit pe cel de alt neam, cu înfrânarea și cu rugăciunea; aceluia și noi râvnind să ne asemănăm.

Darul sfântului post strălucind, ne trimite nouă curățind mai'nainte curgerea gândurilor și gonind întunericul sațiului . . . . .

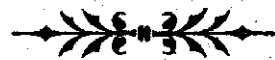
Postul cel purtător de lumină umplând paharul dumnezeștilor daruri, astăzi mai'nainte ni-l arată tuturor . . . . Răsărit-a primăvara postului și floarea pocăinții; . . . . Astăzi încununează toți apostolii postul cel de patruzeci de zile, și mai'nainte curățitor, și sfințesc vremea postului în puterea lui Christos Mântuitorului;....

Ușile cele dinaintea postului ce sunt încu-

nunate cu bunele roduri ale nevoițelor, primesc pe cei ce aleargă cu trezvie . . . . .

Ca niște mărgăritare luminoase, apostoli ai Cuvântului, toate marginile le-ați împodobit cu postirea, și ați înfrumusețat acum cu adevărul nobleța sufletelor noastre. — Cuptorul pottelor cu roua postului recorindu-l, apostoli pe toți oamenii i-ați învățat să-l aibă ca o cetate nejezuită și locuință de sfințenie. Darul pocăinții cel dumnezeesc s'a arătat, mântuire aducând celor ce petrec în nevoițele și în luptele sudorilor și ostenețelor ei . . . Arătat-ai Christoase postul spre iertarea păcatelor, și spre lepădarea poftelor; . . . . . Strălucit-a bună podoaba întrânării, care gonește negura cea drăcească; sosit-a cinstea postului, aducând tămăduirea patimilor sufletești . . . . Vremea cea dumnezească a postului a strălucit tuturor, lumina cunoștinții risipind întunericul păcatelor. Să-l primim dar în inima umilită. — Iată frumusețea pocăinții preface sufletele cu venirea postului; . . . . . Să fugim cu primirea postului de patimile cele perzătoare de suflet, și să arătăm roduri de umilință, ... In ce chip se ivesc zorile, așa și darul postului acum ne pune înaintea vremea pocăinții, risipind întunericul păcatelor. — Cereștilor îngeri, rugați pe dătătorul de bine să primească nevrednica noastră pocăință, cu nemăsuratele îndurări . . . . . Primește postul, puind întru tine dumnezești suiri, ca să vezi lumina lui Dumnezeu.

(Urmează.)

Zi de sărbătoare în Caransebeș.

Sfințirea crucii dela biserica sf. Ioan Botezătorul.

O pagină dintre cele mai luminoase s'a scris iarăși, în istoria bisericii noastre dreptmăritoare din Caransebeș, în ziua de 6 Decembrie (sărbătoarea sf. Ierarh Nicolae) din a. c., căci în această zi dreptcredincioșii creștini din acest oraș au dat o nouă dovadă, că sunt demni urmași ai părinților lor, cari au clădit, pe vremuri cu truda și osteneala lor cele două lăcașuri sfinte, cari și astăzi sunt fala și podoaba Caransebeșenilor.

Era o vreme, când eram îngrijorați de soarta celor două biserici, și îndeosebi de soarta bisericii sf. Ioan Botezătorul, din cimitir, care ajunsese într'o stare care numai cinste nu ne făcea.

Eram îngrijorați, căci aveam impresia, că focul cel sfânt al credinței strămoșești a început să se stingă din

inimile Caransebeşenilor Dar ne-am înşelat şi astăzi cu bucurie trebuie să o spunem, că credincioşii dreptmăritori din Caransebeş, ca şi părinţii lor, se adapă din acelaş izvor nesecat al învăţăturilor bisericii noastre naţionale-ortodoxe.

În vara aceasta, în fine, s'a luat hotărârea ca să se repara ambele biserici, dar lipseau fondurile necesare. Membrii comitetului şi epitropiei parohiale, în frunte cu vice-preşedintele Pavel Jumanca, însă nu au descurajat, ci s'au străduit din tot sufletul lor, au alergat au muncit pentru adunarea cheltuielilor de aproape un milion lei şi munca lor a fost încoronată de succes.

Biserica sf. George este complect reparată şi în ziua de 29 Noemvrie a. c., sfinţindu-se prin păr. protopresb. A. Ghidiu s'a dat iarăşi scopului creştinesc.

La biserica sf. Ioan Botezătorul, din cimitir, abia la primăvară se vor termina lucrările de renovare. S'a făcut din nou turnul şi se va acoperi cu aramă, se va pardosi din nou interiorul bisericii şi se vor repara zidurile atât pe dinlăuntru cât şi pe din afară.

Luni, în 6 Decemv. a. c., s'a ridicat deasupra noului turn sfânta cruce.

După sf. liturgie a pornit litia dela biserica catedrală, la care a luat parte P. S. Sa Arhiereul Filaret, o mare mulţime de credincioşi şi elevii tuturor şcoalelor din oraş.

Actul sfinţirii crucii l-a săvârşit P. O. D. protopresbiter Romul G. Ancuşa, asistat de preoţii Teodor Şandru, Filip Pop, Ioan Petroviciu şi Petru Bancea şi de diaconul Teodor Roşca. Crucea era frumos împodobită cu flori şi cu verdeaţă de cătră „Societatea ort. naţ. a femeilor române“, ceea ce a făcut o plăcută impresie asupra credincioşilor. Răspunsurile le-a dat corul studenţilor dela Institutul teologic, sub conducerea studentului I. Bocşianu.

Terminându-se actul sfinţirii, păr. protopresb. R. G. Ancuşa a rostit o prea frumoasă cuvântare despre însemnătatea sfinteii cruci, storcând lacrimi din inimile curate şi setoase după hrană sufletească ale credincioşilor.

Ridicându-se şi aşezându-se crucea pe turn s'au rostit tradiţionalele închinări: pentru M. S. Regele, pentru PP. SS. LL. Episcopul diecezan Iosif şi Arhiereul Filaret, pentru comitetul şi epitropia parohială şi poporul credincios, cu ale cărui jertfe se reparaază sf. biserică şi pentru arhitectul Ioan Precop şi fiul şi maiestrii cari au ostenit pentru înălţarea turnului.

Pe cât de înălţătoare a fost solemnitatea sfinţirii şi ridicării sf. cruci pe atât de adânc a pătruns în sufletele credincioşilor. Lacrimile curate ce udau obraji lor, li-au adus multă mângâiere şi nădejde pentru vremuri mai bune.

Căci crucea ce se înalţă falnic pe noul turn de aramă al bisericii sf. Ioan Botezătorul, va vesti până'n zările cele mai îndepărtate, că „crucea celor peritori nebunie este, iară nouă celor ce ne mântuim puterea lui Dumnezeu“.

(Rap.)

ȘTIRI

M. S. Regele a fost operat. „În urma unui nou examen, medicii au găsit necesitatea unei intervenţiuni chirurgicale, care a avut loc şi a fost făcută în cele mai bune condiţiuni de profesorul Hartmann din Paris. Starea Majestăţii Sale este satisfăcătoare“.

Parastas pentru fericitul episcop Nicolae Popea. Luni, în ziua de sf. Nicolae, s'a săvârşit parastas pentru odihna fericitului episcop Nicolae Popea.

La parastas a servit păr. protopresb. Romul G. Ancuşa, asistat de preoţii T. Şandru, F. Pop, I. Petroviciu, P. Bancea şi diaconul T. Roşca. Răspunsurile le-a dat corul teologic. De faţă erau: P. S. Sa Arhiereul Filaret Musta, asesorii şi funcţionarii consistoriali şi un public numeros şi ales.

Deputaţi congresuali din cler pe teritoriul eparhiei noastre au fost aleşi în colegiile preoţeşti din 9 Decemvrie a. c. următorii:

1. În cercul I. Caransebeş: P. S. Sa Arhiereul *Filaret Musta*.
2. În cercul II. Lugoj: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Lugoj.
3. În cercul III. Gătaia: *Romul G. Ancuşa*, asesor-ref. consistorial.
4. În cercul IV. Oraviţa: *Andrei Ghidiu*, protopresbiter în Caransebeş.
5. În cercul V. Vârşeţ: *Traian Oprea*, protopresbiter în Vârşeţ.

Sărbătorirea dela Craiova. Profesorii din Craiova şi învăţătorii din judeţul Dolj au sărbătorit Duminică, în 5 Decemvrie pe foştii profesori ai şcolii normale din Craiova St. Velovan şi Gh. Fotino din incidendul pensionării acestora după o muncă de jumătate de veac pentru ridicarea învăţământului.

Sărbătorirea s'a început prin o *şedinţă festivă*, ținută în numita zi la orele 11 dimineaţa, şi s'a sfârşit cu banchetul dat în onoarea sărbătorii în vasta sală a restaurantului „Eminescu“, la cari au participat reprezentanţii guvernului, ai ministerului Instrucţiunii, ai diferitelor instituţiuni culturale şi şcolare din ţară, iar dela noi, din Caransebeş, directorul *Dr. Petru Barbu* şi profesorul *Dumitru Popescu*, din Institutul teologic, *Iuliu Vuia* (cu Doamna) şi *Antoniu Sequens*, profesori la şcoala normală şi *Ioan Penţia* directorul liceului.

Sărbătorirea a avut un succes strălucit atât prin numărul participanţilor cât şi prin manifestările lor de dragoste şi admiraţiune faţă de sărbătoriţi. Dintre ai noştri au ținut cuvântări d-nii Penţia şi Vuia la festival, Barbu şi Vuia la banchet.

Din parte-ne dorim domnului Ştefan Velovan şi soţiei D'sale pace, sănătate şi ani mulţi, ca să se poată bucura de roadele muncii lor îndelungate!

Ciclul de conferințe aranjat de „Cercul didactic din Caransebeș”. După cum s'a anunțat în numărul trecut, Luni, în 6. XII. 926, ora 6 p. m., a conferențiat dl. *Teodor Capidan*, prof. univ. în Cluj despre „Vieța Românilor din peninsula balcanică”.

D-sa fiind unul dintre cei mai competenți bărbați în materia temei acesteia, nu numai în calitatea sa de profesor de filologie generală cu renume, ci și ca unul care s'a născut, a trăit și a prestat o importantă muncă culturală în mijlocul fraților Macedo-români, prin cuvinte simțite, argumentate de date științifice ni-a arătat originea, istoria trecutului, zbuciumările culturale și starea lor economică de azi.

A arătat mai departe contribuția Macedo-românilor la redeşptarea și conservarea națională a Românilor din fostul imperiu austriac. Aceștia au fost, cari nouă — foștilor supuși magiari — ni-au ajutat la înfiriparea primelor instituții culturale și ei ni-au dat bărbatul providențial, pe Marele metropolit Șaguna, care prin înțeleapta Sa organizare bisericească a construit cea mai puternică fortăreață a apărării noastre naționale.

La fine descriind starea tristă, creată fraților Macedo-români după războiul mondial de nefastă politică grecească și iugoslavă și de indiferentismul cercurilor noastre conducătoare, sentimente dureroase a produs în sufletul auditorului și ne-a făcut să ne câștigăm firma convingere că desinteresul față de durerile fraților de sub alte ocârmuri ne slăbește și ne lovește și pe noi.

Luni, în 13. XII. 926, la ora 6 p. m., dl. *Paul Sergesc*, prof. univ. în Cluj va desvolta tema „Privind cerul”.

Congresul studenției universitare. În ultimele trei zile ale lunii trecute s'a ținut la Iași sub conducerea d-lui prof. A. C. Cuza, congresul studenției dela toate universitățile din țară. Rezultatul discuțiilor deosebit de interesante s'a prins în următoarea noțiune primită cu unanimitate: „Studenția va face naționalism integral și intrasigent, creștin, și nu va putea face parte, ca organizație studențească, din nici un partid sau organizație politică, — poate da sprijin, ca cetățeni, oricărei organizații ce va înscrie în programul ei dezideratele studențești formulate la 10 Decembrie 1922”.

Carnetele de călătorie pe C. F. R. Direcțiunea Generală a C. F. R. a dat sub Numărul 128445/502650 din 16 Noemvrie a. c. o circulară către toate organele C. F. R. prin care se dispune ca toate carnetele de călătorie pe căile ferate române sunt valabile și pe mai departe fără vize speciale până la preschimbarea și înlocuirea lor cu altele noi.

Un incendiu la palatul regal din București. În noaptea de Marți spre Miercuri a săptămânei trecute un mare incendiu a nimicuit aproape întreagă partea centrală a palatului regal de pe Calea Victoriei din București. A ars sala tronului, sala de argint și sala de ceremonii, precum și o întreagă serie de camere din dosul acestora. Flăcările au mai mistuit apoi câte o

statue a foștilor Suverani Carol și Elisabeta, câteva oglinzi venețiene cari n'au putut fi scoase din pereți și alte lucruri de mai puțin preț. Tronurile, argintăria, tablourile și alte lucruri prețioase ușor de mișcat, au fost salvate.

O faptă vrednică de laudă. Profesoarele și elevele dela școala de menaj din localitate au dăruit pe seama bisericii noastre catedrale o învelitoare de borangic și un măsaiu de mătăasă pentru tetrapod, precum și o tavă de argint de china pentru miruitoare.

Insemnăm această faptă vrednică de toată lauda, nu atât pentru valoarea ei materială (numai materialul a costat peste Lei 7000) a lucrurilor donate, și nici pentru valoarea lor artistică, ci însemnăm această frumoasă faptă creștinească pentru valoarea ei morală, căci este prima lucrare ieșită din războiul școlii, pe care profesoarele și elevele au ținut să o aducă jertfă Celui Prea Înalt, ca pe o pârgă a lucrărilor lor, pentru ca să le binecuvinteze lucrările lor viitoare și intențiunile lor.

Am avut deosebita mângâiere să asist Duminecă, în 5 Dec. a. c., la slințirea acestor daruri și am rămas adânc impresionat de cele văzute. Admirăm frumoasele lucrări de artă casnică ce au ieșit din războiul acestei școale și ferim pe părinții cari și-au încredințat educația odraslelor lor în mâinile directoarei, profesoarelor dela această școală. Și ascultând rugăciunea amvonului, mă rugam împreună cu preotul liturgisitor: . . . . sfințește pe cei ce iubesc podoaba casei Tale, Tu pe aceștia preamărește-i cu dumnezească puterea Ta. (Rap.)

Monete de aur. Un proiect de lege, pentru monetizarea stocului de aur din minele statului aflat în depozit la Banca Națională, va fi depus de urgență pe biroul camerei. După votarea proiectului de lege, se vor bate trei feluri de monete de aur cu efigia Suveranului,

Vacanțele școlare. Ministerul Instrucțiunii publice a dat o circulară prin care toate școlile sunt anunțate, că vor lua vacanță la 23 Decembrie a. c.

BIBLIOGRAFIE

Cuvântul lui Dumnezeu și sufletul omului, de protosinel *Policarp P. Morușca*, Arad 1926, pp. 84. Prețul lei 10.

Broșura este primul număr din „Biblioteca Gânduri creștinești”, ce apare în editura Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog, redactată de părintele arhimandrit *Policarp*, starețul Sf. M-ri. Scrisă pentru popor, broșura poate fi utilizată și de preoțimea noastră la citirile biblice și îndeosebi în legătură cu misiunea printre sectari.

Cuprinsul cărțiței este acesta:

Cuvânt introductiv: Comoara cea mare, Rugăciunea obștească, Răul zilelor de acum, *Biblia-carta cărților:* Descoperirea dumnezeiască, Descoperirea naturală, Desco-

perirea supranaturală, Impărțirea Bibliei, Cărțile Legii vechi, Cărțile Legii noue, Inspirația sfintei Scripturi, Folosul citirii Bibliei, Biblia și lucrul zilnic, Biblia în familie, Locuri greu de înțeles. *Biblia și sectele religioase*: Dreptul de a tâlcui Biblia, Amăgitor, pentru dobândă urâtă, Păcătoșenia sectarilor, Botezul lui Ioan — nu al lui Christos, Credincioșii și sectarii învățatori fără a fi învățat. *Tradiția sfântă*: Cum s'a scris noul Testament? Apostolii și sfânta Tradiție, Sfintele Taine și slujbele religioase, Scriitori bisericești și scrieri sectare. *Incheiere*.

Se află de vânzare la Librăria Diecezană Arad și la autor, trimitându-se prețul în mărci postale și porto Lei 0.70. Pentru expediția recom. Lei 6.

Biblioteca Creștinului Ortodox. Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Un reviriment mântuitor se observă azi în eparhia Aradului, de când P. Sf. Sa Episcopul Grigorie al Aradului a pus și pune la dispoziția clerului și poporului mici broșurele pentru întărirea în credința ortodoxă și combaterea ereticilor. În cele următoare vom arăta titlul celor 25 de broșuri apărute până acum în Biblioteca Creștinului Ortodox, a căror înrăurire este foarte binefăcătoare. Mulți copii bapțiști au cerut botezul și mulți revin la ortodoxie citind aceste broșuri ieftine tipărite în mil de mii de exemplare și aproape epuizate.

Fiecare broșură costă numai 3 lei.

Iată broșurile:

- No. 1. *Dr. Gh. Ciuhandu*: Un neam și-un suflet.
- " 2. *Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Pruncii trebuiesc botezați, dar numai odată.
- " 3. *Pr. N. Popovici*: Legea ortodoxă în trecutul nostru.
- " 4. *Pr. Ignatie Dihor*: Lupta pentru cruce.
- " 5. *Dr. Gh. Ciuhandu*: Calea vieții și calea morții.
- " 6. *Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Luptele bapțiștilor împotriva preoțimii române.
- " 7. *Pr. Caius Turicu*: Primiți sf. taină a cuminecatunii.
- " 8. *Pr. Cornel Magier*: De ce cinștim noi icoanele și sfânta cruce?
- " 9. *Protosinzel Iustin I. Suciu*: Să ne mărturisim Preotului (Spovedania).
- " 10. *Dr. N. Iorgovan*: Despre păcatul beției
- " 11. *Protosinzel Policarp P. Morușca*: Sfânta Scriptură și tradiția Sfântă.
- " 12. *Pr. Ștefan R. Lungu*: Posturile și însemnătatea lor.
- " 13. *Emilian Căpitan*: Oglinda Pocăiților.
- " 14. *Dr. Grigorie Gh. Comșa*: Credința și Botezul.
- " 15. *Dr. Ioan Felea*: La Christos fără Pocăiți.
- " 16. *Dr. Ștefan Cioroianu*: Cinstiți, ascultați și iubiți biserica voastră strămoșească.
- " 17. *Preot. F. Codreanu*: Despre căsătorie.
- " 18. *Dr. Gr. Gh. Comșa*: Misiuni pentru popor.

" 19. *Dr. Ștefan Cioroianu*: Sfințirea jurământului.

" 20. *Dr. Ștefan Cioroianu*: Vorbele cele rele strică năravurile cele bune.

" 21. *Emilian Căpitan*: Căința unui pocăit.

" 22. *Dr. Ștefan Cioroianu*: Preotul nostru ortodox creștin.

" *Dr. Gr. Gh. Comșa*: Pentru Biserica Ort.

Fiecare broșură va avea pe viitor și o frumoasă copertă, fără ca prin aceasta să se schimbe prețul.

Se pot comanda dela Librăria Diecezană din Arad.

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea postului de preot în parohia de clasa II-a din comuna *Valeaboului*, protopresbiteratul Caransebeșului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul eparhiei „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială în complex de 64 jug. cadastrale, din cari 4 jug. pădure.
2. Două intravilane de câte un jugher.
3. Casă parohială cu 3 camere și bucatărie.
4. Birul parohial în bani gata 200 Lei dela parohieni, încasați prin epitropia parohială.
5. Stola uzitată.
6. Alte venite accidentale.

Dările comunale și de stat după sesiunea parohială le va suporta alesul preot.

Reflectanții sunt poștiți a se prezenta cu știrea protopresbiteratului tractual în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar la nici un caz în ziua alegerii.

1—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

* * *

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistor diecezan, din 28 Aprilie 1926 No. 1495 B ex. 1926, se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia vacantă de clasa III. din comuna Verendin, protopresbiteratul Mehadiei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jug. dările le va solvi preotul ales.
2. Salar anual 200 Lei, ajut. de scumpete și 1800 Lei dela cult.
3. Casă parohială cu dependințele necesare și grădina în natură.
4. Taxele uzitate.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze petițiile Prea On. Oficiu protopresbiteral din Mehadia, având a se prezenta în sfânta biserică în vre-o Duminecă s'au sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântări și oratorie, dar nici de cum în ziua de alegere.

Verendin, din ședința comitetului parohial ținută la 31 Octomvrie 1926.

Martin Velescu

1—3

Iosim Munteanu

not. com. par.

preș. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

CERCUL DE RECRUTARE CARANSEBEȘ**AVIZ.**

Cercul de Recrutare Caransebeș, aduce la cunoștință populației mobilizabile depe raza sa, că viza livretelor, a certificatelor de dispensă Md. D. 1. și recensământul meseriașilor și a lucrătorilor specialiști se face anul acesta cu începere dela 1 Noemvrie 1926 și se va termina la 31. Ianuarie 1927.

La viză se vor prezenta:

1. Toți oamenii începând cu conting. 1902—1923 inclusiv.
2. Toți dispensații de serviciul militar activ din contig. 1924—1902, aducând cu ei pe lângă actele militare și recipisa de plata taxelor militare.
3. Toți oamenii născuți în anul 1880 și mai tineri până la cei născuți în anul 1898 inclusiv, cari din diferite motive nu au fost recrutați și înscrși în controalele armatei.
4. Toți oamenii propuși de autoritățile civile pentru dispense de mobilizare pe anul 1927 pentru cari li-s'au făcut certificatul Md. D. 1. — Meseriașii vor aduce pe lângă actele militare și carnetele lor de lucrători sau brevetele.

Toți oamenii se vor prezenta la viză cu actele lor militare în deosebi cu livretul de serviciul militar.

Nu se vor prezenta la viză:

1. Oamenii din contig. 1924 afară de acei dispensați din acest contingent, cari se vor prezenta cu certificatul de dispensă.

2. Scuțiții și reformații din conting. 1923—1902 inclusiv.

3. Esclușii din armată.

4. Toți oamenii din conting. 1920, 1921 și 1922 cari au executat în întregime o concentrare de instrucție sau manevră în cursul anului 1926.

5. Funcționarii din toate instituțiunile statului cari posedă certificate de dispensă Md. D. 1. valabile pe timpul dela 1. IV. 1926 până la 31. XII. 1927 și care au fost vizate în anul 1925.

6. Funcționarii P. T. T. și C. F. R. cărora li-s'au vizat certificatele de dispensă Md. D. 1. în luna Iulie și August 1926 și cari certificate sunt valabile dela 1 Iulie 1926 la 31. XII. 1927.

7. Parlamentarii pe timpul când sesiunea este deschisă.

Populația din comunele rurale pot lua informațiuni precise și detaliate la notariate și șefii de garnizoană, când și unde trebuie să-și facă viza.

Pentru populația orașului Caransebeș viza se face în zilele: 1—5 Decemvrie a. c.

Pentru ceilalți oameni din comunele rurale cari nu au putut face viza cu comuna lor sau la subcentrul cel mai apropiat se pot prezenta ca să-și facă viza la Cercul de Recrutare, care va avea tot timpul porțile larg deschise până la data de 31 Ianuarie 1927 inclusiv.

Comand. Cerc. Recrut. C-sebeș,
Colonel GUHA.

Șeful Bir. Mob.
Căp. DELCEA.

N. B. Viza se va face gratuit; delegatul Cercului neavând voie a primi bani sau cadouri dela oameni.

Legătoria „DIECEZANA“ Caransebeș

execută tot soiul de lucrări de compactorie

Leagă cărți bisericești
in mod artistic.

Specialitate in mape de birou
in piele, mătasă, peluche, etc.

Produce ori și ce fel de
articole de galanterie.

Primește biblioteci și registre
de birou spre legare.

Clinică de păpuși
(Reparări de păpuși).